

KÚRIA

Bfv.I.393/2015/11.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év május hó 26. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A személyi szabadság megsértésének büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt az I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Budapest Környéki Törvényszék 15.Fk.109/2009/169. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla 3.Fkf.147/2014/18. számú ítéletét **I. rendű** terheltre vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Budapest Környéki Törvényszék a 2013. december 16. napján kihirdetett 15.Fk.109/2009/169. számú ítéletével **az** I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett testi sértés büntettségében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a), d) és e) pont], személyi szabadság megsértésének büntettségében [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), c) és g) pont], mint társtettes, és közokirat-hamisítás büntettségében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont]. Ezért őt, halmazati büntetésül, mint visszaesőt ötszáz napi tétel, napi tételenként egyezer, összesen: ötszázezer

forint pénzbüntetésre ítélte, melynek megfizetésére húsz havi részletfizetést engedélyezett. Egyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 19.B.X.26305/2012. számú ügyében alkalmazott próbára bocsátást megszüntette. A bíróság rendelkezett a járulékos kérdésekről is.

A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2014. november 26. napján jogerős 3.Fkf.147/2014/18. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: az I. rendű terhelt cselekményeit folytatólagosan, társtettesként elkövetett testi sértés büntettének [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (4) bekezdés], társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) és c) pont] és közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont] minősítette. A próbára bocsátás megszüntetését mellőzte, és az I. rendű terhelt büntetését egy év börtönbüntetésre és a közügyektől négy év eltiltásra súlyosította azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ügydöntő határozat ellen **az I.** rendű terhelt terjesztett elő a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozással felülvizsgálati indítványt, melyben a személyi szabadság megsértése büntettét illetően bűnösségének megállapítását sérelmezte, mindemellett az ítélet indokolása ezzel összefüggésben ellentétes megállapításokat tartalmaz. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság törvénysértően következtetett arra, hogy ő a sértett személyi szabadságát megsértette. Kifogásolta és iratellenesnek tartotta ezt a megállapítást azért is, mert senkit nem bujtott fel erre, illetve az elkövetéskor nem tartózkodott a lakásában.

Mindezekre figyelemmel a terhére rótt személyi szabadság megsértése büntettének vádja alóli felmentését, személyi és családi körülményeire figyelemmel pénzbüntetés kiszabását; vagy a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását indítványozta.

Az indítványozó sérelmezte, hogy az enyhítő körülményeket az eljáró bíróságok nem vették nagyobb súllyal figyelembe, végül eljárási szabálysértésként hivatkozott az indokolási kötelezettség elmulasztására is [Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pont].

A Legfőbb Ügyészség BF.451/2015. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta, és a megtámadott ítéletek hatályában fenntartására tett indítványt. Álláspontja szerint törvényben kizárt a felülvizsgálati indítványnak az a része, amely az I. rendű terhelt védekezéséhez igazodóan az eljáró bíróságok bizonyíték-értékelő és mérlegelő tevékenységét támadja. Az indokolási kötelezettséget támadó

részeiben nem alapos. Az eljáró bíróságok megfelelően teljesítették indokolási kötelezettségüket, az hiánytalan és teljes körű.

A Legfőbb Ügyészség indítványára az I. rendű terhelt írásban tett észrevételében a felülvizsgálati indítványát változatlanul fenntartotta, egyben kérte a büntetés végrehajtásának félbeszakítását.

A felülvizsgálati indítvány - a felülvizsgálat eljárásjogilag megengedett keretei között a jogerős ítéleti tényállást figyelembe véve - részben törvényben kizárt, részben alaptalan.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt - mivel azt nem az ügyész nyújtotta be a terhelt terhére - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el. Ennek során - a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban megjelölt okokra volt figyelemmel; emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt - és az indítványban nem hivatkozott egyéb - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges szabálysértésekre is. Ilyen eljárási szabálysértést nem észlelt.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróság jogerős határozata ellen felülvizsgálatnak van helye akkor is, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor. Az indokolási kötelezettség megsértése [Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pont] akkor valósul meg, ha a megtámadott határozat oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle mire alapította a bíróság a döntését a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása körében.

Ezen felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértés nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozatból kitűnik a bíróságnak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, valamint az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját a bűnösséggel, a cselekmény minősítésével, a büntetéssel vagy az intézkedéssel kapcsolatban az eljáró bíróság mire alapozta (EBH 2011.2387.). A Be. 258. § értelmében a bíróság indokolásában köteles számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt köteles ellenőrizni.

A Kúria gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést akkor lehet megállapítani, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás olyan ellentmondásokat tartalmaz,

amelyek miatt a büntetőjogi felelősségre vonás szempontjából jelentős kérdésekben nem állapítható meg, hogy a bíróság milyen tényállásra alapította rendelkezését, illetve, milyen módon értékelte az ennek alátámasztására szolgáló bizonyítékokat (BH 2010.117., BH 2010.241.).

Az adott ügyben ilyen hibát a Kúria sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság ítélete kapcsán nem észlelt.

A Kúria osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját abban, hogy az eljárt bíróságok a bizonyítékokat okszerűen, a logika szabályainak megtartásával értékelték, döntésükről pedig kellő részletességgel és nyomon követhetően adtak számot. Ugyanakkor a bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége és az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadását jelenti (BH 2013.10.).

A Kúria érdemben nem foglalkozott a felülvizsgálati indítványnak azon részeivel, amelyek a jogerős határozatban megállapított tényállást érintették, valójában a tényállás hiányosságait, a bíróság ténybeli következtetéseit, a megállapított tényállás megalapozottságát támadták. Az ítéleti tényállásban megállapított körülmények vitatása alapvetően a perbeli bizonyítást érinti.

Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában az indokolási kötelezettség megsértése kapcsán valójában a jogerős ítéletben megállapított tényállást és a bizonyítékok bíróságok általi mérlegelését támadta.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság jogerős határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, és a felülvizsgálati indítványban ez a tényállás nem támadható. A felülvizsgálat a jogerős ügydöntő határozat elleni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Tárgya nem a bíróság ténymegállapítása, hanem jogkövetkeztetése.

A jogkövetkeztetések - így a bűnösség megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható. Ebből következően, nem vizsgálható a tényállás megalapozottsága, és nincs mód a Be. 351. § (2) bekezdése szerinti esetleges hiányosságának kiküszöbölésére.

A felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség a jogerős határozattól eltérő következtetés levonására, a bizonyítékok eltérő értékelésére, illetve ilyen okból a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezésére.

Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában lényegében a fenti jogszabályi tilalom ellenére a bíróságok bizonyíték-értékelő tevékenységét támadta, amikor arra hivatkozott, hogy a bíróságok törvénysértő módon és iratellenesen állapították meg bűnösségét a személyi szabadság megsértése büntetében. Indítványa ezért a tényállás meg nem engedett támadásának minősül.

Az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt 21 óra körül érkezett meg a lakásba, ahol azért, hogy börtönbe juttatta élettársát, megpofozta **a sértettet**, akit továbbra sem engedtek el, hanem elszállásolták az étkezőből nyíló, fűtetlen, világítás nélküli kamrahelyiségbe. 2000. december 4-én az I. rendű és **III. rendű** terheltek elvitték a sértettet egy, a nyomozás során fel nem derített budapesti ügyvédhez, aki azonban nem volt hajlandó a nyilatkozatot okiratba foglalni, így nem került sor megbízási szerződés megkötésére. Ezen az éjszakán **III. rendű** vigyázott **a sértettre**, akit másnap az I. rendű és V. rendű terheltek visszavitték vidékre, december 5. és december 19. között a terheltek nem engedték el őt a lakásból, folyamatosan fogva tartották, éjszakáit a kamrában, az ágy elé helyezett pléden töltötte. 2000. december 15. és 19. között - pontosan be nem határolható időpontban - az I. rendű terhelt odalépett hozzá, majd a cigarettáját, illetve annak csikkjét több esetben a sértett karján, arcán és mellkasán nyomta el, majd a cserépkályhához rángatta, és a bal kézfejét a nyitott ajtón át belenyomta a lángok közé. A sértett a legdurvább, súlyos egészségromlást eredményező sérülését az I. rendű terhelt önálló bántalmazásának következtében szenvedte el.

A terheltek amikor a sértettet éppen nem őrizték, az ingatlant elhagyva saját ügyeikkel foglalkoztak.

A felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó tényállás pontosan és részletesen tartalmazza mindazokat a megállapításokat, amelyek alapján az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül állapították meg az I. rendű terhelt bűnösségét a személyi szabadság megsértése büntetében.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint felülvizsgálatnak - többek között - akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

A kiszabott büntetés érdemi felülvizsgálatára a felülvizsgálati

indítvány hivatkozásai (a bíróságok a családi és személyi körülményekre figyelemmel nem a kellő súllyal értékelték az enyhítő körülményeket) nem szolgáltatott jogi alapot. A minősítésnek megfelelő törvényes büntetési tétel keretei között kiszabott büntetés mértéke így felülvizsgálat tárgyát nem képezhette.

A Kúria mindezekre figyelemmel a megtámadott határozatokat I. rendű terhelt tekintetében a Be. 426. § alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezésnek a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatnak pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. Az ismételt indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Be. 421. § (3) bekezdése alapján mellőzheti.

Budapest, 2015. május 26.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, dr. Csák Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bíróági tisztviselő